

Adli Tıbbi Bilgi Düzeyinin, Adli Tıp Eğitimi Öncesi ve Sonrası Arasındaki Farklılığın Değerlendirilmesi

Evaluation of the Difference in Forensic Medical Knowledge Level Before and After Forensic Medicine Education

Uğur DEMİR¹, Hüseyin KAFADAR¹, Fırat ÖZDEN¹, Muhiddin AKİZ¹, Neslihan ERİN¹

¹Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Şanlıurfa, TÜRKİYE

Öz

Amaç: Tıp eğitimi sürekli bir gelişim gösteren bir süreçtir. Eğitimdeki yenilikler ve değişiklikler, öğrencilere yönelik eğitim modellerinin de sürekli gözden geçirilmesini gerektirmektedir. Bu çalışmanın amacı, Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. sınıf öğrencilerinin Adli tıbbi bilgi düzeyini, adli tıp eğitimi öncesi ve sonrası arasındaki farklılığın değerlendirilmesi ile birlikte öğrencilerin geri bildirimleri sorgulanmaya çalışılmıştır.

Materyal ve metod: 2024 yılında toplam 204 beşinci sınıf öğrencisi üzerinde yapılan bu çalışmada, öğrencilerden adli tıp stajı öncesinde ve sonrasında geri bildirim alınmıştır. Örneklem büyüklüğü $n = t^2 \cdot p \cdot q / d^2$ formülü ile hesaplanmıştır. Her öğrenci, 13 sorudan oluşan anketi, staj öncesi ve sonrası bilgi düzeyine göre 1-9 arasında puanlayarak doldurmuştur. Veriler SPSS yazılımı ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin adli tıp bilgisi, staj öncesi ve sonrası karşılaştırıldığında anlamlı bir artış göstermiştir. Adli Tıp ve Adli Bilimler, hasta hakları, adli olgular, adli rapor düzenleme gibi konularda bilgi düzeylerinde belirgin bir iyileşme gözlenmiştir. Cinsiyete göre staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmamış olup, tabloda mevcut 13 soruda staj öncesi ve staj sonrası bilgi düzeyi arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0.000$).

Sonuç: Adli tıp teorik ve pratik eğitimi, öğrencilerin adli tıp alanındaki bilgi düzeyini önemli ölçüde artış sağlamıştır. Adli Tıp eğitiminin mezuniyet öncesi dönemde daha etkin ve standartlara uygun bir şekilde verilmesi durumunda hekimlerin adli olgularla karşılaştıklarında daha donanımlı ve yetkin olmalarını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adli tıp eğitimi, Adli tıp, Bilgi düzeyi

Abstract

Background: Medical education is a process that is constantly evolving. Innovations and changes in education require continuous review of educational models for students. The purpose of this study is to evaluate the level of forensic medical knowledge of 5th year students of Harran University Faculty of Medicine, the difference between before and after forensic medical education, and to question the feedback of the students.

Materials and Methods: In this study conducted on a total of 204 fifth-grade students in 2024, feedback was received from the students before and after the forensic medicine internship. Sample size was calculated with the formula $n = t^2 \cdot p \cdot q / d^2$. Each student filled out a 13-question survey by scoring 1-9 according to their knowledge level before and after the internship. The data was analyzed with SPSS software.

Results: Students' forensic knowledge showed a significant increase when compared before and after the internship. A significant improvement was observed in the knowledge levels on topics such as Forensic Medicine and Forensic Sciences, patient rights, forensic cases, and forensic report preparation. No significant difference was found between pre- and post-internship in terms of gender, and a significant difference was found between pre- and post-internship knowledge levels in the 13 questions in the table ($p=0.000$).

Conclusions: Theoretical and practical training in forensic medicine has significantly increased the knowledge level of students in the field of forensic medicine. If forensic medicine training is provided more effectively and in accordance with standards in the pre-graduation period, it will enable physicians to be more equipped and competent when faced with forensic cases.

Keywords: Forensic medicine education, Forensic medicine, Knowledge level

Sorumlu Yazar / Corresponding Author

Dr. Uğur DEMİR

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Adli Tıp Anabilim Dalı, Şanlıurfa, TÜRKİYE

E-mail: ugurdmr81@gmail.com

Geliş tarihi / Received: 10.12.2024

Kabul tarihi / Accepted: 16.02.2025

DOI: 10.35440/hutfd.1599103

Giriş

Tıp Eğitimi sürekli bir gelişim ve değişim göstermekte olup bu değişim, tıp fakültelerindeki eğitim modellerinin de sık sık yenilenmesini gerektirmektedir. Bu amaçla hangi eğitim yöntemlerinin daha etkili olacağı sürekli tartışma konusu olmakta, tıp eğitiminin geliştirilmesine yönelik yeni araştırmalar yapılması önerilmekte olup, bu süreçte öğrencilerin eğitim hakkındaki geri bildirimleri de bir değerlendirme kaynağı olarak eğitim modellerini şekillendirmede ve eğitim kalitesini artırmada rehber bir vasıta olarak kullanılması gerektiği ifade edilmiştir (1-3).

Günümüzde, tıp eğitiminin ne derece yeterli ve etkili olduğu, pek çok branşta olduğu gibi, bilimsel veriler ve somut kanıtlar esas alınarak değerlendirilmelidir. Söz konusu doğrultuda ağırlıklı olarak öğrenci ve akademisyenlerin tıp eğitimine dayalı eğitimle ilgili görüş ve değerlendirmelerinin istenmesi, tıp eğitiminin geliştirme sürecinde yaygın bir yöntem olarak öne çıkmaktadır (4). Öğrenci geribildirimleri, eğitimcilerin eğitici özelliklerinin daha iyi hale gelmesinde, gelişimine katkı sağlamasında ve yöneticiler tarafından personel ve programla dair sunulacak eğitimle ilgili stratejik kararlar almasında veri kaynağı olarak kullanılmaktadır (5). Bu geri bildirimler, mevcut eksiklerin belirlenmesi, eksiklerin giderilmesi ve yanlış uygulamaların düzeltilmesinde günümüzde yaygın bir araç olarak kullanılmaktadır (6). Yurt dışında tıp fakültelerinde yapılan çeşitli araştırmalar, öğrencilerin eğitimle ilgili görüşlerinin dikkate alındığını ve bu değerlendirmelerin eğitim programlarının yeniden şekillendirmesinde ve eğitim süreçlerini iyileştirmede rehberlik ettiğini ortaya koymaktadır (1,7,8). Türkiye’de yapılan birçok çalışmada da öğrenci geribildirimlerinin tıp eğitiminin değerlendirilmesinde ve iyileştirilmesinde önemli bir yöntem olduğunu vurgulamaktadır (9-12).

Tıp eğitiminin etkinliğini değerlendirmek için veriye dayalı yaklaşımlar, akademisyenlerin ve öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak değerlendirmeler yapılması, eğitim kalitesinin seviyesini yükseltmek ve daha etkili bir öğretim süreci yapılandırmak adına önemli bir yöntemdir (1,7-12). Tıp eğitiminde adli tıp eğitimi, öğrencilere gelecekteki tıbbi uygulamalarında tıbbi yasal sorumluluklarını öğrenmek ve gerektiğinde nasıl uygulaması gerektiği konularında gerekli bilgi ve becerileri kazandırdığı için lisans düzeyindeki tıp eğitiminde hayati öneme sahiptir (13).

Adli tıp, tıbbi bilgilerin hukuki alanda uygulanmasını, hekimlere ilişkin yasal meseleleri inceleyen bir bilim dalıdır. Fakültelele bağlı Adli Tıpta adli tıbbın eğitimi ve öğretimi yapılır, akademisyenler yetiştirir, Adli tıp eğitimi ülkemizde ilk kez 1839’da 2. Mahmut döneminde Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane’de Tıbb-i Kanuni adıyla eğitim verilmeye başlanmış olup Adli Tıp eğitimi günümüze kadar pek çok gelişimler göstermiş değişikliklere uğramıştır (14).

Ülkemizde yapılan birçok çalışmada tıp fakültelerindeki adli tıp eğitiminin yetersiz olmasından dolayı hekimlerin meslek hayatlarında adli tıp hizmetlerini yürütmekte zorluk çektikleri belirtilmiştir (15-19). Ayrıca üniversitelerde verilen

eğitim-öğretim standartlarında büyük farklar vardır. Bazı sınıflarda standart olmayan eğitim verilmekte olup çoğu sınıflarda yeterli pratik eğitim şartları sağlanamamaktadır (20).

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesinde, tıp eğitiminde adli tıp eğitimi beşinci sınıflara iki haftalık staj şeklinde verilmekte olup, bu çalışmada öğrencilerin Adli tıbbi bilgi düzeyini, adli tıp eğitimi öncesi ve sonrası arasındaki farklılığı değerlendirilmesi ile birlikte öğrencilerin geri bildirimleri sorgulanmaya çalışılmıştır.

Materyal ve Metod

Çalışmanın amacına uygun olarak Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. Sınıf öğrencilerinden adli tıp staj eğitimi bitmesi sonrasında doldurulması talep edildi. 2024 yılı içerisinde toplam 204 öğrenci üzerinde yapıldı. Örneklem büyüklüğü $n = t^2 \cdot p \cdot q / d^2$ formülü ile hesaplandı. Anket formunu doldurmayan 12 öğrenci çalışmaya dahil edilmedi. Yanıtların güvenilirliği amacıyla öğrencilerden ad, soyad ve numaralarını yazmamaları istendi. Adli tıbbi bilgi düzeyini, adli tıp eğitimi öncesi ve sonrası arasındaki farklılığı değerlendirilmek amacıyla kullanılan sorular 13 soru şeklinde düzenlenmiş olup, her sorunun karşılığında başlığın staj öncesi ve staj sonrası 1 ile 9 arasında mevcut bilgi düzeyine göre puanlama yaparak sorunun sağında bırakılan boşluğa doldurulması talep edildi.

İstatistiksel Analiz

Analiz, IBM Corp. (Armonk, NY, ABD) firmasının SPSS for Microsoft Windows 21.0 yazılımı ile gerçekleştirildi. Sürekli parametreler için tanımlayıcı istatistikler ortalama ve standart sapma (SD) olarak; kategorik değişkenler için ise frekans (n) ve yüzde (%) olarak gösterildi. Verilerin analizinde Ki-kare testi ve Gruplar arasında Paired Samples Statistics ve Independent Samples testi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık için kabul edilebilir kriter $p < 0,05$ olarak belirlendi.

Bulgular

Çalışmamızda yer alan 204 öğrencinin 103’sü erkek (%50.5) ve 101’i kız (%49.5) olarak bulundu. ‘Adli Tıp ve Adli Bilimler hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma 2.74 ± 1.58 , staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma 7.66 ± 1.41 saptanmış olup, Adli tıp ve Adli bilimler hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$) (Tablo 1).

‘Hasta hakları ve mahremiyetinin önemi hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $4,96 \pm 2,29$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $7,96 \pm 1,21$ saptanmış olup, hasta hakları ve mahremiyetinin önemi hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

“Hekimlerin yasal sorumlulukları hakkında bilgi düzeyi” so-

rusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $3,54\pm 1,88$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $8,06\pm 1,08$ saptanmış olup, hekimlerin yasal sorumlulukları hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

“Adli olgular hakkında bilgi düzeyi” sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $2,64\pm 1,63$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $7,94\pm 1,32$ saptanmış olup, adli olgular hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

‘Adli olgu yönetimi hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $2,25\pm 1,64$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $7,86\pm 1,23$ saptanmış olup, adli olgu yönetimi hakkında bilgi

düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

‘Adli rapor düzenleme hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $1,79\pm 1,55$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $7,86\pm 1,45$ saptanmış olup, adli rapor düzenleme hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

“Ahlaka karşı işlenen suçlar hakkında bilgi ve algı düzeyi” sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $3,25\pm 1,86$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $7,62\pm 1,37$ saptanmış olup, ahlaka karşı işlenen suçlar hakkında bilgi ve algı düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

Tablo 1. Adli Tıbbi Bilgi Düzeyini Değerlendirme Anketi

DEĞERLENDİRME SORULARI	En Az 1-2-3-4-5-6-7-8-9 En Çok		
	ÖNCE Ort $\pm$ SS	SONRA Ort $\pm$ SS	P-değeri
1 Adli Tıp ve Adli Bilimler hakkında bilgi düzeyi,	2,74 $\pm$ 1,58	7,66 $\pm$ 1,41	P=0,000
2 Hasta hakları ve mahremiyetinin önemi hakkında bilgi düzeyi,	4,96 $\pm$ 2,29	7,96 $\pm$ 1,21	P=0,000
3 Hekimlerin yasal sorumlulukları hakkında bilgi düzeyi,	3,54 $\pm$ 1,88	8,06 $\pm$ 1,08	P=0,000
4 Adli olgular hakkında bilgi düzeyi,	2,64 $\pm$ 1,63	7,94 $\pm$ 1,32	P=0,000
5 Adli olgu yönetimi hakkında bilgi düzeyi,	2,25 $\pm$ 1,64	7,86 $\pm$ 1,23	P=0,000
6 Adli rapor düzenleme hakkında bilgi düzeyi,	1,79 $\pm$ 1,55	7,86 $\pm$ 1,45	P=0,000
7 Ahlaka karşı işlenen suçlar hakkında bilgi ve algı düzeyi,	3,25 $\pm$ 1,86	7,62 $\pm$ 1,37	P=0,000
8 Adli Tıp Branşının önemi hakkında bilgi düzeyi,	3,08 $\pm$ 1,94	6,90 $\pm$ 1,94	P=0,000
9 Kimliklendirmenin önemi hakkında bilgi düzeyi,	4,54 $\pm$ 2,20	7,59 $\pm$ 1,70	P=0,000
10 Kadına şiddet ve ailenin korunması hakkındaki bilgi düzeyi,	3,42 $\pm$ 1,89	8,17 $\pm$ 1,12	P=0,000
11 Ölü muayenesi hakkında bilgi düzeyi,	3,06 $\pm$ 1,81	7,53 $\pm$ 1,62	P=0,000
12 Örnek alma usulleri-önemi hakkında bilgi düzeyi,	2,87 $\pm$ 1,72	7,61 $\pm$ 1,64	P=0,000
13 Vücut dokunulmazlığı hakkında bilgi düzeyi,	4,27 $\pm$ 2,06	8,00 $\pm$ 1,11	P=0,000

Ort: Ortalama, SS: Standart Sapma

“Adli Tıp branşının önemi hakkında bilgi düzeyi” sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $3,08\pm 1,94$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $6,90\pm 1,94$ saptanmış olup, Adli tıp branşının önemi hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

‘Kimliklendirmenin önemi hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $4,54\pm 2,20$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $7,59\pm 1,70$ saptanmış olup, kimliklendirmenin önemi hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

‘Kadına şiddet ve ailenin korunması hakkındaki bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $3,42\pm 1,89$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $8,17\pm 1,12$ saptanmış olup, kadına şiddet ve ailenin korunması hakkındaki bilgi düzeyinin değişmesi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

‘Ölü muayenesi hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $3,06\pm 1,81$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma

$7,53\pm 1,62$ saptanmış olup, ölü muayenesi hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

‘Örnek alma usulleri-önemi hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $2,87\pm 1,72$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $7,61\pm 1,64$ saptanmış olup, örnek alma usulleri-önemi hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

‘Vücut dokunulmazlığı hakkında bilgi düzeyi’ sorusuna tüm katılımcıların verdiği puanlar staj öncesi ortalama $\pm$ standart sapma $4,27\pm 2,06$, staj sonrası ortalama $\pm$ standart sapma $8,00\pm 1,11$ saptanmış olup, vücut dokunulmazlığı hakkında bilgi düzeyi konusunda staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,000$).

Mevcut anketimizdeki 13 sorunun her biri için ayrı ayrı değerlendirme yapılmış olup, cinsiyete göre staj öncesi ve staj sonrası arasında anlamlı farklılık saptanmadı.

Tartışma

Adli tıp eğitimi, adli olgular ile mesleki sahada sık karşılaşılan durumlar olması nedeniyle tıp eğitiminde ve sonraki

mesleki hayatlarında çok önemli bir yere sahiptir (18,21). Hekimlerin mesleki hayatlarında, adli hekimlik hizmetleri ile ilgili sorumlulukları tariflenmiş olup, hekimler bu sorumluluklarını yerine getirmedikleri takdirde yasal yaptırımlar ile karşılaşabileceği belirtilmiştir (22). Çalışmamızda, adli tıp stajı öncesi ve sonrası dönem 5 öğrencilerindeki sorulan sorular ile bilgi düzeylerinde gözlemlenen değişiklikler analiz edilmiş olup, ankete katılan öğrencilerin adli tıp stajı öncesi eğitim süreçlerinde adli tıp dersi almadığı, ancak tıp eğitiminde diğer almış oldukları derslerin ders içeriklerinde mevcut anketteki sorulan sorular ile ilgili anlatımlar bulunduğu görülmüştür. Buna rağmen değerlendirmede öğrencilerin staj öncesi bilgi düzeylerinin düşük seviyede olduğu gözlenmektedir. Tokat Üniversitesi'nde yapılan bir çalışmada adli tıp stajı öncesinde verilen adli tıp ile ilgili konu başlıklarını içeren derslerin süre ve içerik açısından yetersiz olması nedeniyle, tıp öğrencilerinin adli tıp stajına başlamadan önce klinik branşlara kıyasla daha düşük bilgi seviyelerine sahip oldukları belirtilmiştir (23). Bu durum, çalışmamızdaki bulgularla da uyumlu bulunmuştur.

Tüm değerlendirme soruları için P değerleri 0.000 olarak saptanmış olup, gözlemlenen değişimlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, bulgularımız, öğrencilerin Adli Tıp ve Adli Bilimler, hasta hakları, adli olgular, adli rapor düzenleme ve diğer adli konulardaki bilgi düzeylerinde staj sonrası verilen eğitimle birlikte önemli bir artış sağladığını göstermektedir. Benzer şekilde, Nilendu ve arkadaşlarının çalışmasında, kanıt dayalı adli tıp eğitiminin öğrencilerin mesleki ve hukuki farkındalıklarında anlamlı gelişmeler sağladığı rapor edilmiştir (24). Adli tıp stajı sürecinde, çalışmaya katılan öğrencilere teorik eğitim ile pratik deneyimler bir arada sunulmuştur. Çalışmamızda özellikle "Ölü muayenesi" (3,06±1,81 → 7,53±1,62) ve "Adli rapor düzenleme" (1,79±1,55 → 7,86±1,45) gibi konularda gözlemlenen yüksek artışlar, uygulamalı eğitimin etkinliğini ortaya koymaktadır. Bu durum, Langford ve arkadaşlarının adli bilimlerde pratik becerilerin önemini vurgulayan çalışmalarıyla uyumludur (25). Benzer şekilde, Dicle Üniversitesi'nde yapılan bir çalışmada, son sınıf öğrencileri ve tıpta uzmanlık öğrencisi hekimlerin adli rapor düzenleme konusunda bilgi düzeylerinin düşük olduğu, bu nedenle daha fazla eğitime ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir (26).

"Adli olgu yönetimi hakkında bilgi düzeyi" (2,25±1,64 → 7,86±1,23) değerlendirmesinde gözlemlenen artışla, öğrencilerin başlangıçta bu konuda yetersiz bilgiye sahip olduklarını, ancak staj sürecinde bu bilgi düzeylerinin hızla arttığı görülmektedir. Başlangıçtaki düşük değer öğrencilerin konuya ilgi duymamalarından değil adli tıp ders içeriklerinin staj öncesi dönemde süre ve içerik açısından yetersiz olması nedeniyle olduğunu düşünmekteyiz. Yine Tokat Üniversitesi'nde yapılan çalışmada, "Hekimlik mesleğinizi icra ederken bir suçun işlendiğine dair fizik muayene bulgusu ile karşılaştığınızda bu hasta ile ilgili nasıl bir yol izleneceği konusunda bilginiz var mı?" sorusuna katılımcıların %36,2'sinin

"ne yapacağımı bilmiyorum" yanıtını verdiği rapor edilmiştir (23). Staj süreci sırasında teorik bilgilerle pekiştirilen konulardan örneğin, "Kimliklendirmenin önemi" (4,54±2,20 → 7,59±1,70) ve "Ahlaka karşı işlenen suçlar" (3,25±1,86 → 7,62±1,37) gibi konularda da bilgi seviyesi yeterli değilken staj sonrasında bu düzey teorik eğitimle yeterli düzeyde olduğu saptandı.

'Kadına şiddet ve ailenin korunması' konusundaki bilgi düzeyindeki değişim (3,42±1,89 → 8,17±1,12), toplumsal sorumluluk ve etik meseleler hakkında farkındalık kazanımını göstermektedir. Bu bulgu, Nilendu ve arkadaşlarının adli tıp eğitiminin toplumsal bilinç artırmadaki rolünü vurgulayan çalışmalarıyla paralellik göstermektedir (24).

Sonuç

Bu çalışma, Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. sınıf öğrencilerinin Adli Tıp konuları ile ilgili bilgi seviyelerini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirildi. Adli Tıp ve Adli Bilimler, hasta hakları ve mahremiyeti, hekimlerin yasal sorumlulukları, adli olgular ve adli olgu yönetimi gibi kritik konularda staj öncesi ve sonrası arasında belirgin bilgi artışları gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar, mevcut Adli Tıp eğitiminin etkinliğini ve öğrencilerin mesleki becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır.

Özellikle öğrencilerin adli rapor düzenleme, ahlaka karşı işlenen suçlar ve kadına şiddet konularındaki bilgi düzeylerinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Staj öncesi ve sonrası anket sonuçları, öğrencilerin Adli Tıp branşının önemini daha iyi kavradıklarını ve Adli Tıp konuları ile ilgili daha fazla bilinçlendiklerini göstermektedir. Çalışmanın bulguları, Adli Tıp eğitiminin mezuniyet öncesi dönemde daha etkin ve standartlara uygun bir şekilde verilmesi durumunda hekimlerin adli olgularla karşılaştıklarında daha donanımlı ve yetkin olmalarını sağlayacaktır.

Etik onam: Çalışma Harran Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'nun 21.10.2024 tarihli, HRÜ/24/16/15 sayılı etik kurul onayı sonrasında gerçekleştirilmiştir.

Yazar Katkıları:

Konsept: H.F.

Literatür Tarama: N.E.

Tasarım: F.Ö.

Veri toplama: M.A., F.Ö., N.E.

Analiz ve yorum: U.D., H.F.

Makale yazımı: U.D., M.A., N.E.

Eleştirel incelenmesi: U.D., H.F.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması olmadığını bildirmişlerdir.

Finansal Destek: Bu çalışma herhangi bir fon tarafından desteklenmemiştir.

Kaynaklar

1. Ramalingaswami P. Specialty choice of medical students in India. *Med Educ.* 1987; 21: 53-58.
2. Schmelkin-Pedhazur L, Spencer KJ, Gellman ES. Faculty perspectives on course and teacher evaluations. *Research in Higher Educ.* 1997; 38, 575-592.
3. Arı İ, Şendimir E Anatomi eğitimi üzerine öğrenci görüşleri. *Uludağ*

- Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 2003; 29 (2): 11-14
4. Erpek S, Dereboy Ç, Altınışık M. Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim elemanları ve öğrencilerinin uygulanan tıp eğitimine ilişkin görüşleri. Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 2002; 3: 13-20
  5. Kulik JA. Student ratings: Validity, utility and controversy. New Dir Inst Res. 2001; 109: 9-25.
  6. Liaison Committee on Medical Education. The role of students in the accreditation of U.S. medical education programs. LCME Official Issue. 2000: 1-13.
  7. Fresko B, Nasser F. Interpreting student ratings: Consultation, instructional modification and attitudes towards course evaluation. Stud Educ Eval. 2001; 27: 291-305.
  8. Thistlethwaite JE, Ewart BR. Valuing diversity: Helping medical students explore their attitudes and beliefs. Med Teach. 2003; 25: 277-281.
  9. Sarıkaya Ö, Gülpınar MA, Keklik D, Kalaça S. Öğrencilerin sesini dinlemek: Eğitimin öğrenciler tarafından değerlendirilmesi. Tıp Eğitimi Dünyası 2002; 9: 6-12.
  10. Turhan K, Yaris F, Nural E. Does instructor evaluation by students using a web-based questionnaire impact instructor performance?. Adv Health Sci Educ. 2005; 10: 5-13.
  11. Musal B, Gursel Y, Taskiran HC, Ozan S, Tuna A. Perceptions of first and third year medical students on selfstudy and reporting processes of problem-based learning. BMC Med Educ. 2004; 4: 16.
  12. Karabilgin ÖS, Şahin H. Eğitim etkinliğini değerlendirmede öğrenci geri bildirimini kullanımı. Tıp Eğitimi Dünyası. 2006; 21: 27-33.
  13. Razak NA, Haque M. The vital role of forensic medicine as a 'hidden curriculum' in medical education: Current perspectives. Advances in Human Biology. 2023;13(3); 229-231. doi: 10.4103/aih.b.aihb_61_23
  14. Gök Ş. Adli Tıbbın Türkiye'de Geçirdiği Tarihi Evreler. Sosyal Z, Çakalır C, ed. Adli Tıp, Cilt I, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1999:1-45.
  15. Gürpınar S, Çakmakçı T, Özoran Y. Yargının işleminde doktorun rolü. 7. Ulusal Adli Tıp Günleri Poster Sunuları Kitabı, Antalya, 1993: 59-62
  16. Fincancı ŞK, Biçer Ü. TTb-ATUD insan hakları ihlallerinin önlenmesine yönelik adli tıp eğitimi projesi. Adli Tıp Bülteni. 1997; 2: 71-80.
  17. Karagöz YM, Karagöz SD. Adli tıp ve hekim sorunları: Bir anket çalışması. Toplum ve Hekim. 1997; 12: 2-6.
  18. Salaçin S, Çekin N, Özdemir MH ve ark. Mezuniyet öncesi adli tıp eğitimi almış öğrencilere yönelik bir anket çalışması. Adli Tıp Bülteni 1997; 2: 21-24.
  19. Salaçin S, Tuncer İ, Erkoçak EU. Türkiye'de mezuniyet öncesi ve sonrası adli tıp eğitiminin sorunları. Adli Tıp Dergisi. 1993; 9: 17-22
  20. Turla A, Dündar C. Samsun il merkezinde yapılan adli rapor düzenleyen pratisyen hekimlerin adli tıp eğitimi ve adli raporlara yansımaları. O.M.Ü. Tıp Dergisi. 2003; 20(3): 119-124.
  21. Demirci Ş, Günaydın G, Doğan KH, Aynacı Y, Deniz İ. Adli rapor düzenlemede uygulamalı eğitimin önemi. Adli Tıp Dergisi. 2007;21(1):10-14.
  22. Asırdizer M. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Stajı Ders Notları. Manisa: Manisa Celal Bayar Üniversitesi; 2005.
  23. Karabulut G. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin adli tıp eğitimi ve birinci basamakta adli tabip sorumluluğu hakkındaki farkındalıklarının değerlendirilmesi. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi; 2018.
  24. Nilendu D. Enhancing forensic education: exploring the importance and implementation of evidence-based education system. Egypt J Forensic Sci. 2024;14(6). doi: 10.1186/s41935-023-00375-w
  25. Langford A, Dean J, Reed R, Holmes D, Weyers J, Jones A. Practical skills in forensic science. 2nd ed. Prentice Hall; 2010.
  26. Demir V, Korkmaz M, Uysal C, Erten Bucaktepe PG. Tıp fakültesi son sınıf öğrencileri ve tıpta uzmanlık öğrencisi doktorların adli raporlar konusundaki bilgi ve tutumları. Konuralp Med J. 2019;11(2):190-194. doi:10.18521/ktd.446617